

A Fővárosi Ítéltábla az **felperesi képviselő** által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek,

a **I. és II. rendű alperesi képviselő** által képviselt **I. rendű alperes neve (I. és II. rendű alperes címe)** I. rendű alperes, továbbá II. rendű alperes neve (**I. és II. rendű alperes címe**) II. rendű alperes ellen,

a volt vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása és biztosíték adása iránt indított perében, a Budapest Környéki Törvényszék 2017. november 23-án meghozott 1.G.40.120/2016/22. számú ítélete ellen,

az I. rendű alperes 23. és 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2018. május 2. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 napon belül 280.000 (Kettőszáznyolcvanezer) forint elsőfokú, 140.000 (Száznegyvenezer) forint másodfokú jogi képviselettel felmerült perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg I. rendű alperesnek 24.000 (Huszonnégyezer) forint lerótt másodfokú illetékből adódó perköltséget, valamint fizessen meg az államnak az illetékes adóhatóság külön felhívására 27.000 (Huszonhétézer) forint elsőfokú eljárási, és további 24.000 (Huszonnégyezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Budapest Környéki Törvényszék 22. sorszámú ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes 2006 decembere és 2009. október 1. napja közötti időszakban ügyvezetési feladatait nem a hitelezők

érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal a felperes társasági vagyona 309.016.465 forint mértékben csökkent. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte az I. rendű alperest 677.015 forint perköltség felperes részére történő megfizetésére, kötelezte a felperest, hogy a II. rendű alperesnek 12.700 forint perköltséget fizessen meg, míg az I. rendű alperest kötelezte 18.000 forint eljárási illeték, a felperest pedig 9.000 forint eljárási illeték megfizetésére.

Tényként állapította meg, hogy az I. rendű alperes a felperes tagja és ügyvezetője volt a társaság alapításától (1993. május 3. napjától) kezdődően a felszámolás elrendeléséig. A II. rendű alperes az I. rendű alperes lánya.

Rögzítette az I. rendű alperes, mint a felperes volt vezetőjeként az üzletrész átruházás, a tartozásátvállalások és az átalány kártérítések vállalása körében tanúsított magatartását az alábbiak szerint:

I. Üzletrészátruházás:

A felperes 2002. december 27. napján 426.827.000 forintra felemelte a **1. társaság** 3.000.000 forint összegű törzstőkéjét 423.827.000 forint értékű tárgyi apport rendelkezésre bocsátásával. A módosított társasági szerződés értelmében a felperesnek a **1. társaság**-ben 99,93%-os, míg az I. rendű alperesnek 0,07%-os üzletrésze keletkezett. Az I. rendű alperes volt a **1. társaság** ügyvezetője is.

2003. március 25. napján a **2. társaság**-be tagként belépett a **1. társaság** a korábban - felperestől - megszerzett tárgyi eszköz apportként történő rendelkezésre bocsátásával, így a **2. társaság** 3.000.000 forint összegű törzstőkéje 371.740.000 forintra emelkedett. Ezzel a **1. társaság** a **2. társaság** törzstőkéjének 99,25% mértékű üzletrészt birtokolta, míg a **2. társaság** további tagjai 0,72% mértékben a felperes és 0,08% mértékben az I. rendű alperes volt. A **2. társaság** ügyvezetője szintén az I. rendű alperes volt.

2006. december 21. napján a felperes tagja, a **3. társaság** és II. rendű alperes mint vevő között üzletrész átruházási szerződés jött létre. Ebben rögzítették, hogy az eladó tulajdonát képezi a felperesi társaságban levő 99,76%-os 120.700.000 forint értékű üzletrésze, amelyet a vevő 8.000 euróért vásárolt meg. A felperes 2006. december 21. napján módosított társasági szerződése szerint a II. rendű alperes, mint új tag 99,75%-os üzletrésszel, míg az I. rendű alperes 0,25%-os üzletrésszel rendelkezett.

A szerződés 8. pontjában részletesen rögzítették a felek, hogy a vevő tudomásul veszi, a felperesi társaság vagyonát az APEH illetékes hatósága lefoglalta és ingatlanjaira végrehajtási eljárás van folyamatban, továbbá, hogy a ... Polgármesteri Hivatal felszámolási eljárást kezdeményezett, aminek során a felperes fizetéseképtelenségét a Pest Megyei Bíróság megállapította, továbbá az **4. társaság** végelszámolója is felszámolási eljárást kezdeményezett a felperes ellen.

2007. május 21. napján a **1. társaság**, mint eladó és II. rendű alperes mint vevő között létrejött üzletrész átruházási szerződés során a **2. társaság** 99,2%-os 371.740.000 forint névértékű üzletrészt a vevő 4.000.000 forintért vásárolta meg. Ennek következtében a **2. társaság** társasági szerződésének módosítását követően a **1. társaság** tag törlésre került, míg a II. rendű alperes a társaság tagjává vált.

II. Tartozásátvállalások:

A felperes mint engedményező és **1. személy**, mint engedményes között 2008. szeptember 19. napján létrejött engedményezési szerződés alapján a felperes a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodással szemben peres eljárásban érvényesített igényét engedményezte, az engedménnyel szemben fennálló 50.000.000 forint összegű tartozása teljesítéséért.

2008. július 10. napján I. rendű alperes a felperes képviselőjében tartozáslismerő nyilatkozatot tett a **1. Ügyvédi Iroda** jogosult részére, melyben elismerte, hogy 50.000.000 forint összeggel tartozik ügyvédi munkadíj címén a peres képviselők ellátásáért.

III. Átalány kártérítések:

2007. július 3. napján a felperes, mint bérbeadó és a **1. társaság** mint bérlő közötti megállapodás értelmében a felperes az áram lezárás korlátozásából a bérlőnél keletkezett károk megtérítése érdekében 2007. július 3-tól havi 18.000 euró/hónap átalány-kártérítés megfizetését vállalta úgy, hogy a bérlő a mindenkorai bérleti díjba jogosult volt beszámítani.

2007. július 3. napján a **2. társaság**-vel, mint bérlővel is azonos tartalmú megállapodást kötött, mint a **1. társaság**-vel azzal, hogy a havi átalány kár nagyságát 24.000 euró/hónapban határozták meg.

A felperes 2002-től termelőtevékenységet nem végzett, kizárólag a tulajdonában álló ingatlanokat adta bérbe.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperes 2006 decemberében fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

A tényállás részévé tette, hogy a felperes nem rendelkezett 2006. december 28-tól 2011. május 26. napjáig bankszámlával.

A felperes a 2009. június 9. napján előterjesztett kérelem alapján 2009. október 1-jei kezdő időponttal felszámolás hatálya alatt áll, határidőn belül 140.326.523 forint, határidőn túl 173.413.703 forint és vitatottként 763.829.500 forint hitelezői igény került bejelentésre.

Az I. rendű alperest a felperes felszámolója 2009. október 8. napján hívta fel a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. §-ában foglalt kötelezettségei teljesítésére. Az I. rendű alperes a felszámoló tájékoztatása szerint részben teljesítette csak iratátadási kötelezettségét. A tájékoztatás szerint az iratok hiányosak voltak, mert egyik évre sem kapott főkönyvi könyvelést, folyószámla könyvelést, hiányzott a 2004. évi iratanyag, a bér és munkaügyi iratok, határozatok könyve, taggyűlési jegyzőkönyvek, cégiratok. A felperes tulajdonát képező ingatlanokra vonatkozóan 2004. és 2010. közötti évekre a ... jegyzője adóhiányt, adóbírságot, pótlékot és mulasztási bírságot állapított meg.

A felperesnek 2006. december 31. napján 147.630.579 forint, 2007. december 31. napján 122.901.486 forint, 2008. december 31. napján 100.628.419 forint, 2009-ben 117.699.849 forint adótartozása állt fenn.

A 2004., 2005. évekre vonatkozó felperesi beszámolók máig sem kerültek letétbe helyezésre, a 2006. évi 2007. üzleti évet záró beszámoló 2012. augusztus 13. napján került közzétételre. A felperes 2008. évre vonatkozó beszámolója 2009. május 5. napján került letétbe helyezésre.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes a felperesi társaságban az ügyvezetési feladatait - az üzletész átruházással összefüggésben - nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent 309.016.465 forinttal.

Az I. rendű alperest 146.000.000 forint vagyoni biztosíték nyújtására is kérte kötelezni a hitelező követelése kielégítése céljából a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján, továbbá a II. rendű alperes esetében a vagyoni biztosíték nyújtásáért való kezési felelősségének megállapítását is kérte. Kereseti

kérelme indokolásában megjelölt, I. rendű alperes által tanúsított magatartásokat az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállásban a felperes tényelőadásában foglaltakkal azonos módon rögzítette.

Állította, hogy 2006 decemberében a felperes fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, amelyet igazolt a 2006. december 21. napján kötött üzletrész átruházási szerződés tartalma is, amelyben a felek rögzítették, hogy a felperes ellen végrehajtási eljárás, fizetésképtelenségi eljárás is folyik. A bankszámla hiánya a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztén túl a felperes fizetésképtelenségét is igazolta. A felperesnek az állami adóhatósággal szemben 2007. évtől kezdődően folyamatos adótartozása állt fenn, a ... Önkormányzattal szemben pedig építményadó tartozása volt 2014. évtől, a tartozások miatt az adós ellen folyamatban volt eredménytelen végrehajtási eljárások szintén igazolják a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetet. Hivatkozott arra is, hogy a felperes elismerte, 2006 decemberében 16.624.072 forint tartozása állt fenn az **4. társaság** részére, továbbá arra vonatkozóan is rendelkezett adattal, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal eredményesen 2003. november 18. napján foganatosított végrehajtási cselekményt és a felperes részéről az utolsó önkéntes befizetés 2007. július 27. napján történt.

A felperes kiemelte, hogy az I. rendű alperes a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 4., 8., 17. és 153. §-ában előírt kötelezettségeinek sem tett eleget, amikor az éves beszámoló letétbe helyezési kötelezettségét nem teljesítette.

Arra is hivatkozott, hogy az I. rendű alperes a Cstv. 31. §-ában foglalt iratátadási és mérlegkészítési kötelezettségét sem teljesítette.

A fentiekre tekintettel álláspontja szerint a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése alapján a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

Kiemelte, hogy a 2008. évi mérleg forrásoldalának adataiból látható, hogy az üzletrész adásvételi szerződés alapján elszenvedett vagyonszerzés miatt a **1. társaság** már 2007. és 2008. üzleti évek zárásakor is negatív saját tőkével rendelkezett, így az üzletrész értékvesztését a 2008. év és 2009. évi tevékenységet záró beszámolójában már a felperesnek is teljes bizonyossággal el kellett volna számolnia.

A tartozáselismerő okirattal kapcsolatban állította, hogy az I. rendű alperes olyan követelést ismert el, ami bizonylatokkal nem került alátámasztásra.

Az általán-kártérítésre vonatkozó megállapodásokkal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy azokból csak a **2. társaság** és a **1. társaság**-nek származott előnye, a többi hitelező és a felperes számára ezen megállapodások hátrányosak voltak.

Mindezekből vonta le azt a következtetést, hogy az I. rendű alperes ügyvezetési feladatait a felperes fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el. A felszámolás kezdő időpontját megelőző három év időtartamban az I. rendű alperes tevékenysége következtében a felperes vagyona olyan mértékben csökkent, hogy emiatt a hitelezők követelésének a kielégítése megghiúsult.

A felperes az eljárás során beszerzett szakértői véleményben foglaltakat elfogadta azzal a kivétellel, hogy a 48.000.000 forint összegben vagyonsökkenést megállapító szakértői következtetés téves. Úgy vélte, kizárólag azt kell figyelembe venni, hogy a keresetében megjelölt ügyletek 2006-2007. évben milyen vagyonsökkenést eredményeztek a felperes vagyonában, az üzletrész 2007. május 21-ei értékesítésével az adós vagyona a szakértői vélemény értelmében is 426.000.827 forinttal csökkent.

Az alperesek a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték.

Az ügy érdemét illetően I. rendű alperes előadta, hogy a kereset azért alaptalan, mert a társaságnak többszöröse a vagyona, mint az ismert hitelezői igények. Az I. rendű alperes állítása szerint eleget tett az ügyvezetőtől elvárható kötelezettségének, a felperes iratait a felszámoló részére átadta.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megállapítása kapcsán vitatta, hogy megalapozott lett volna a fizetéseképtelenséget megállapító végzés, hangsúlyozta, hogy a felperes fizetéseképtelenségi helyzete sem a felszámolás elrendelésekor és jelenleg sem áll fenn.

Kiemelte: nem állapítható meg, hogy I. rendű alperes tevékenységével okozati összefüggésben csökkent a felperes vagyona. A felperes keresetében hivatkozott megállapodások a felperes számára előnyös ügyletek voltak, ezekkel tudta a felperes készpénzállományát megtartani. Előadta, hogy az engedményezési szerződéstől **1. személy** elállt, a **1. Ügyvédi Iroda** felé fennálló tartozás alapjául szolgáló dokumentumok pedig a felszámolási eljárásban becsatolásra kerültek. I. rendű alperes állította, hogy az üzletrészek értékesítése előtt azokat meghirdette, miután nem volt jelentkező, ezután értékesítette a legtöbbet kínáló vevőnek, így felróhatóság nem terheli az üzletrész adásvétellel összefüggésben. Állította, hogy a felperes 2007. évi beszámolóját is letétbe helyezte, azt közzétenni viszont nem volt köteles. Iratellenesnek tartotta a felperes nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy nem tett eleget iratátadási kötelezettségének. Álláspontja szerint nem releváns, hogy nem rendelkezett az adós bankszámlával.

Vitatta a szakértői vélemény megállapításait, új szakértő kirendelését indítványozta. Vitatta azt a szakértői állítást, miszerint az adókötelezettség mérlegbe állításával kárt okozhatott volna és nem fogadta el a felperes fizetéseképtelenségének megállapítását sem.

Hangsúlyozta, hogy a felperesnél esetlegesen bekövetkezett vagyonszerzés és az ő magatartása között nincs okozati összefüggés. A **1. társaság** ügyvezetőjének esetleges vagyonszerkesztését eredményező tevékenysége nem vezethet jelen kereseten alapuló marasztaláshoz. Előadta, hogy a **1. társaság** vagyona a felperes apportjából származott és a 2002. évi vagyoneértékelés a felperes 11.000.000 forintos vagyonát értékelte fel 370.000.000 forintra. Ezt a 11.000.000 forint értékű vagyont apportálta tovább a **1. társaság** a **2. társaság**-be. Előadta, hogy a felperes 370.000.000 forint amortizációt számolhatott el öt éven keresztül. A tovább apportálás miatt, a **1. társaság**-nál jelentkező áfa gyakorlatilag kioltotta egymást és **2. társaság** az áfát visszaigényelhette anélkül, hogy azt a felperes befizette volna. A visszatérített áfa értékén megvette a termeléshez szükséges alapanyagot a felperestől, aki a befolyó pénzből kifizette az apportálás utáni áfát. A 11.000.000 forint értékű vagyon éves amortizációja 4.400.000 forint volt, abszolút értékben számolva a felperes nem szenvedett el veszteséget, csak nem realizált egy fiktív könyveléstechnikai nyereséget, ezen fiktív könyveléstechnikai nyereség meghiúsulása miatt álláspontja szerint az ügyvezető nem vonható felelősségre.

Előadása szerint mindent megpróbált annak elérése érdekében, hogy a vele bérleti jogviszonyban állók részére vezetékes áramot tudjon biztosítani, ennek megoldása érdekében indított folyamatosan peres eljárásokat.

Az I. rendű alperes kérte **1. tanú** tanúkenti meghallgatását annak igazolására, hogy az adott helyzetben elvárható magatartást tanúsított és minden rendelkezésre álló könyvelési dokumentumot a felszámoló rendelkezésére bocsátott, továbbá nem terheli mulasztás a közzététel körében. Hangsúlyozta, hogy a kereset nem bírálható el a felperes vagyoni helyzete ismerete nélkül, a felszámoló pedig nem készített felszámolási nyitómérleget, és 2010., illetve 2011. évre közbenső mérleget sem. Állította, hogy a hitelezői igény kifizetése után fennmaradó 183.000.000 forint vagyon kizárja a vezető tisztségviselő Cstv., 33/A. §-a szerinti felelősségét.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nagyobb részben megalapozottnak találta, a felperes vagyonának az I. rendű alperes magatartásával okozati összefüggésben keletkezett csökkenését 309.016.465 forintban állapította meg. A kérelmet a 2009. június 9. napján hatályos Cstv. 33/A. §-a rendelkezései szerint bírálta el. Ennek során megállapította, hogy a vezető tisztségviselő gondossági mércéjére a Gt. 30. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak irányadók, elsőként azt vizsgálta, hogy a felperes került-e, ha igen, mikortól fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe. Ennek időpontját

2006 decemberében bizonyítottanak találta a felperes előadása, a csatolt bizonyítékok, valamint a szakértői véleményben foglaltak alapján. Ezt követően a felszámolást megelőző három évben tanúsított I. rendű alperesi magatartást vizsgálta. A Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerinti törvényi vélelem körében megállapította, hogy a 2004. 2005., 2006., 2007. évekre vonatkozó beszámolók letétbe helyezésének elmulasztásával az I. rendű alperes a felperes törvényes képviselőjeként megszegte az Sztv. 153. § (1) bekezdését, illetőleg 154. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét. Rögzítette, hogy az alperes maradéktalanul nem teljesítette a Cstv. 31. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt iratátadási kötelezettségét sem. Mindezek alapján megállapította, hogy az I. rendű alperes magatartása folytán a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kellett, a törvényi vélelem fennállása pedig azt eredményezte, hogy a felperesnek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztén túl az adós vagyonában bekövetkezett vagyonsökkenést és annak mértékét kellett bizonyítani, ezen túlmenő tényállási elemek bizonyítási kötelezettsége alól a felperes a vélelemre tekintettel mentesült. A 16. sorszám alatti jegyzőkönyvben tájékoztatta a felperest a bizonyítandó tényekről. A felperes a vagyonsökkenés mértékének pontosabb meghatározása érdekében új szakértő kirendelését kérte, azonban újabb szakértői díjelőleg letétbe helyezését elmulasztotta.

Az elsőfokú bíróság a perben beszerzett igazságügyi szakértői véleményt vette alapul a vagyonsökkenés ténye és mértéke megállapításakor. Elfogadta a szakértői vélemény azon megállapítását, hogy a **1. társaság** üzletrészeinek II. rendű alperes számára történő értékesítésével 2007. május 21. napján a **1. társaság** üzletrésze elértéktelenedett, ezáltal a felperes vagyona a 2007. május 21. napján kelt üzletrész átruházási szerződéssel 426.827.000 forinttal csökkent. Kiemelte, hogy a felperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztekor, 2006 decemberében rendelkezett a **1. társaság**-ben megszerzett üzletrészeivel, amelynek értékét 426.827.000 forint értékben tartotta nyilván könyveiben befektetett eszközökként. A **1. társaság** azzal, hogy a **2. társaság**-ben lévő 371.740.000 forint névértékű üzletrészt 2007. május 21. napján értékesítette II. rendű alperesnek 4.000.000 forintért, a szakértői vélemény értelmében a pénzügyi műveletek eredményeként 367.740.000 forint veszteséget realizált. Erre tekintettel, valamint a saját tevékenysége veszteségének eredményeként mérleg szerinti saját tőkéje 2007. december 31-ével negatív volt, ez egyben azt is jelentette, hogy a felperesnek a **1. társaság**-ben lévő üzletrésze elértéktelenedett, azaz a felperes vagyona 426.827.000 forinttal csökkent.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a felperes vagyona a **1. társaság**-nek a **2. társaság**-ben lévő üzletrészeinek értékesítésével értéktelenedett el, mely üzletrész értékesítése során eladóként nyilvánvalóan a **1. társaság** ügyvezetője járt el, azonban az üzletrész adásvétel következményeit az I. rendű alperesnek, mint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lévő felperesi ügyvezetőnek fel kellett mérnie - még akkor is, ha az adásvétel során a **1. társaság** törvényes képviselőjeként járt el -, mivel ügyvezetői tevékenységét a bíróság álláspontja szerint minden körülmények között a hitelezők érdekei szem előtt tartásával kellett volna gyakorolnia.

Nem tartotta relevánsnak azon alperesi védekezést, hogy az üzletrész meghirdetésre került és érdeklődés hiányában állapította meg a piaci értéket 4.000.000 forintban. Azt az I. rendű alperesi hivatkozást sem fogadta el, hogy a perbeli üzletrész-adásvételi szerződés csak könyvelési vagyonszétosztást eredményezett. Álláspontja szerint, amennyiben a felperes a 11.000.000 forintos vagyon felértékeléséből eredően könyveléstechnikailag nyereséget, eredményeket ért el, úgy a felértékelte 11.000.000 forintos vagyon apportálásával keletkezett üzletrész értékesítéséből eredő veszteséget is viselnie kell.

Az elsőfokú bíróság - tekintettel arra, hogy a vélelem az okozati összefüggésre is kiterjed - 16. sorszám alatti jegyzőkönyvében tájékoztatta I. rendű alperest, arról, hogy bizonyítandó ténynek minősül a felperesi vagyonsökkenés és az alperesi magatartás közötti okozati összefüggés hiánya, továbbá azon tény is, hogy a hitelezők érdekeinek megfelelően nem hitelezői érdekeket sértő módon

járt el a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az okozati összefüggés hiánya körében az I. rendű alperes bizonyítékot nem terjesztett elő, ezért a bizonyíthatatlanság következményét alperes terhére értékelte, így megállapította, hogy az I. rendű alperes magatartása és a felperesi vagyronvesztés közötti okozati összefüggés vélelmét megdönteni nem tudta.

Az I. rendű alperes által indítványozott hatósági és bírósági iratok beszerzését mellőzte, mivel álláspontja szerint I. rendű alperes nem jelölte meg, hogy mely irattal mely tényállításokat kívánt volna bizonyítani.

Az I. rendű alperesnek az új szakértő kirendelésére tett indítványát is mellőzte, mert az alperest terhelő bizonyítandó tények körében álláspontja szerint igazságügyi szakkérdés nem merült fel. Az új szakértő kirendelésére tett indítványban az alperes az általa megjelöltek tekintetében a beszerzett szakvélemény aggályosságát nem indokolta, ugyanakkor az elsőfokú bíróság a szakvéleményt megalapozottnak, aggálytalannak minősítette.

Kiemelte, hogy a vagyonsökkenés körében figyelembe vett üzletrész-adásvételt meghaladóan nem mérlegelt egyéb, a kereset tárgyát képező tényállást.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal a társaság vagyona a felperes kereseti kérelmében megjelölteknek megfelelően 309.016.465 forint mértékben csökkent.

A vagyoni biztosíték tárgyában előterjesztett kereseti kérelmet elutasította, mert a perbeli időszakban hatályos Cstv. szabályai még nem rendelkeztek a vagyoni biztosíték nyújtásának lehetőségéről. Erre tekintettel a II. rendű alperes ellen előterjesztett kereseti kérelemnek sem volt alapja, így azt is elutasította.

Az ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, ebben az ítélet megváltoztatását és a kereset teljes egészében történő elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte megalapozatlanság okán és a tényállás feltárása körében új szakértő kirendelését indítványozta.

Jogorvoslati kérelme indokolásában kifejtette, hogy nem a felperes ügyvezetőjeként értékesítette az üzletrészt, hanem a **1. társaság** ügyvezetőjeként, így ebben a perben nem állapítható meg a felelőssége a más cég ügyvezetői minőségében tett tevékenységéért.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság téves tájékoztatást adott a bizonyítási teherről. Eljárása a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (3) bekezdésébe ütközik, figyelemmel arra, hogy a kár felmerülését és ok-okozati összefüggés fennállását a felperesnek kellett bizonyítania, a nemleges bizonyítás kizárt, még vélelem fennállása esetén is. Hivatkozott arra, hogy indokolatlanul mellőzte a szakértői vélemény megállapítását az okozott kár vonatkozásában és indokolás nélkül nem rendelt ki új szakértőt, ugyanakkor arról tájékoztatta a felperest is, hogy a kereseti kérelme összecszerűsége vonatkozásában továbbra is bizonyításra szorul. Kifejtette, hogy a szakértői vélemény szerint neki csak az felróható, hogy a felperesnek 38,4 millió forint adótartozása keletkezett, azonban e tekintetben a felperes keresetet nem terjesztett elő. Emiatt is új szakértő kirendelését kérte, mert megítélése szerint az adótartozás könyvekben szerepeltetése nem alapozhatja meg az ügyvezetői felelősséget.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte kapcsán állította, hogy annak a felszámolásig kell fennállnia. Álláspontja szerint a felperes felszámolását kézbesítési vélelem alapján rendelték el az I. rendű alperes vitatása ellenére, az érvényesített követelést egyébként kiegyenlítette és a felszámolás alatt befolyt 47 millió forint felperesi követelés, ami miatt nem lehetett felszámolási helyzetben a felperes a felszámolás elrendelésekor. Az igazságügyi szakértői

vélemény álláspontja szerint ellentmondásos, hibás, félrevezető, téves következtetésekre jutott, amelyben nem szerepel a felszámolási eljárásban befolyt közel 50.000.000 forint vagyon sem, amely befolyásolta a felperes likviditási és vagyoni helyzetét.

A felperes vagyoni helyzetét folyamatában kellett volna vizsgálni, mert amennyiben csak átmenetileg állt fenn a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, az az egész időszakra nem állapítható meg. Hivatkozott arra, hogy a felperes vagyonának alakulásáról, így a felperes ügyvezetőjének tevékenységéről sem lehet teljes képet kapni és a szakértő sem tud megalapozott szakvéleményt adni, mivel a felszámoló nem készített sem felszámolási nyitómérleget, sem pedig 2010. és 2011. évre vonatkozó közbenső mérleget. Állította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet a felszámolás kezdetére megszűnt.

A perben kirendelt igazságügyi szakértő a véleményéből kitűnően döntően a **1. társaság** mérlegeit vizsgálta és ebből vont le következtetéseket. Kifejtette, hogy a vagyoni jellegű szemlélet alapján a felperes vagyona nem változott, kivéve azt, hogy a törzstőke emelés 38.400.000 forint adófizetési kötelezettséget keletkeztetett.

Hivatkozott a szakértői vélemény 6. oldalán írtakra, e szerint a számviteli törvény alapján az apporttal kapcsolatos tételeket a rendkívüli eredményben kell kimutatni. A felperes 2003. december 31-ére elkészített eredménykimutatása szerint a 423.827.000 forint értékű tárgyi apportba adott eszközök könyv szerinti értéke 14.027.000 forint volt. A tőkeemeléssel a felperes eredmény kimutatása szerint 409.800.000 forint rendkívüli eredményt, nyereséget realizált. Érvelése szerint a felperes a tőkeemelés során 14.027.000 forint értékű vagyont 423.827.000 forintba értékelte, így ha a felperes a 14.027.000 forint értéken nyilvántartott vagyont 4.000.000 forintért értékesítette, akkor a felperes vagyona 10.027.000 forinttal csökkent. Ennek kapcsán jegyezte meg, hogy a törzstőke emelés és az üzletrész eladás nem az ügyvezető, hanem a taggyűlés hatáskörébe tartozik.

Összefoglalásképpen hangsúlyozta, hogy a felperes által megnevezett tevékenység, amely az esetleges vagyonszerzéshez vezetett, az a **1. társaság** ügyvezetőjének üzletrész eladása volt és nem az I. rendű alperes, mint a felperes ügyvezetőjének eladása volt, így a kereset jogalapja, az okozati összefüggés is hiányzik.

A felperes az I. rendű alperes fellebbezésére vonatkozó nyilatkozatában az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés az alábbiak miatt alapos.

Az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy jelen jogvita elbírálása során - a felszámolási kérelem benyújtásakor - 2009. június 9. napján hatályos Csődtörvény rendelkezéseit kellett alkalmazni.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján a hitelező vagy a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól [6. § (1) bekezdés] annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el (ideértve a környezeti terhek rendezését is), és ezáltal a társasági vagyon a keresetben meghatározott mértékben csökkent. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. Ha többen közösen okoztak kárt, felelősségük egyetemleges.

A (2) bekezdés szerint mentesül a felelősség alól az (1) bekezdésben említett vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben

elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében. Amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója [összevont (konszolidált) éves beszámolója] külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

Az alkalmazandó jogszabály tehát nem tartalmazott a vagyoni biztosíték letétbe helyezésére és a kezesi felelősség megállapítására vonatkozó rendelkezést. Az e körben helytállóan elutasított kereseti kérelmek vonatkozásában - erre irányuló jogorvoslati kérelem hiányában - az ítélet e részében jogerőre emelkedett.

Az ítélet fellebbezéssel támadott része tekintetében az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges tényeket lényegében helytállóan állapította meg, az abból levont jogi következtetéseivel azonban a Fővárosi Ítélőtábla nem értett egyet, ezért eltérő jogi álláspontja miatt a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A vezető tisztségviselő felelősségének Cstv. 33/A. §-án alapuló megállapítása iránti perben a bizonyítási kötelezettség Pp. 164. §-ában foglalt általános szabálya szerint a felperest terheli, neki kell bizonyítania a törvényi tényállásban foglalt feltételek fennállását.

Amennyiben azonban a felperes törvényi vélelemre [Cstv. 33/A. § (2) bekezdés] hivatkozik, a bizonyítás általános szabályaitól részben eltérően a felperesnek annyit kell bizonyítania, hogy az adós társaság felszámolás alatt áll, illetőleg a felperes perbeli legitimációval rendelkezik, tehát hitelező vagy a felszámoló által képviselt adós, valamint hogy az általa alperesként perbe vont személyek a felszámolás kezdő időpontja előtti három évben az adós társaság vezető tisztségviselői voltak. Ezen túl azt kell igazolnia, hogy a vezető a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 153-154. §-aiban előírt éves beszámoló (mérleg) letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségét elmulasztotta.

A keresetlevélben a felperesnek határozott tényelődást kell tennie a törvényi tényállásnak megfelelő történeti tényekre, de a fentiekből következik, hogy a törvényi tényállás egyes elemeit, így a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját, a jogellenes vezetői magatartást, a vagyonszökkenést és e kettő közötti okozati összefüggést a felperesnek vélelem esetén bizonyítania nem kell.

A törvényi vélelem megdönthető, ez esetben a bizonyítási teher megfordul. Az alperes bizonyíthatja, hogy a vélelem nem következett be, mert az adós felszámolásának kezdő időpontja előtti három évben a mérlegeket hiánytalanul közzétette, azaz a vélelmező tény nem állt fenn.

Amennyiben ezzel sikeresen védekezni nem tud, az alperes a vélelmezett törvényi tényállás vonatkozásában indítványozhat ellenbizonyítást. A vélelem alapján valósnak tekintendő tényállás elleni bizonyítás a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint az alperesre hárul, neki kell bizonyítania, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem, vagy nem a keresetben meghatározott időpontban következett be, a terhére rótt magatartást nem tanúsította, vagy az nem csökkentette az adós vagyont, vagy ezek között az okozati összefüggés nem áll fenn.

A vezető tisztségviselő a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése alapján kimentheti magát annak bizonyításával is, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében.

Az elsőfokú bíróság eljárása során - a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében foglalt vélelem fennállásának megállapítása ellenére - nem megfelelően határozta meg a felek a bizonyítási kötelezettségét, nem tájékoztatta megfelelően az alpereseket a bizonyítási teherről, a kioktatásai általánosak voltak, nem tartalmaztak egyediesített, a bizonyítandó tényekre vonatkozó iránymutatást. A vélelem ellenére a

felperesre terhelte a vagyonsökkenés bizonyítását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban jelen esetben nem volt indokolt az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, mivel a felperes által megjelölt, az üzletrész adásvételen kívüli valamennyi tényállás tekintetében - a 2012-ben foglalt felhívás ellenére - sem egészítette ki keresetét és vagyonsökkenést nem rendelt az általa állított tényállásokhoz.

Adott eljárásban a felperes törvényi vélelemre hivatkozott, ezért egyrészt azt kellett bizonyítania, hogy az adós társaság felszámolás alatt áll, illetőleg, hogy ebben a felszámolási eljárásban perindításra jogosult volt, továbbá, hogy az általa alperesként perbe vont személy a felszámolás kezdő időpontja előtti három évben az alperes vezető tisztségviselője volt. Ezen kívül azt kellett igazolnia, hogy az alperes, mint vezető az Sztv. 153-154. §-ában előírt beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségét elmulasztotta. A felperes a keresetében a fentieket igazolta, ugyanakkor az általa megjelölt jogellenes vezetői magatartásokkal okozati összefüggésben a felperes vagyonában beálló vagyonsökkenést kizárólag az üzletrész átruházási szerződéssel kapcsolatban határozott meg. A tényállási elemként megnevezett többi jogellenes vezetői magatartás, így a tartozásátvállalások és az átalány kártérítés megfizetésének vállalása következményeként nem jelölt meg vagyonsökkenést. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése értelmében törvényi tényállási elem a vagyonsökkenés, mert a vezető mögöttes kártérítési felelősségét ennek mértékéig lehet megállapítani. Ebből következik, hogy a keresetben megjelölt jogellenes vezetői magatartások közül kizárólag az üzletrész átruházással kapcsolatos vezetői magatartást kellett vizsgálni, amelyre az elsőfokú bíróság is helyesen utalt. A vezetői felelősség megállapítása szempontjából azoknak a tényállásoknak, amelyekhez a felperes nem rendelt vagyonsökkenést, nem volt jelentősége.

Az I. rendű alperes fellebbezési hivatkozására tekintettel az ítéletábra rámutat arra, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet a felperes által megjelölt időpontban, 2006 decemberében az adós pénzügyi helyzetének likviditási hiánya miatt megállapítható volt, mivel a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor következik be, amikor az adós a tartozásait likvid vagyon hiányában nem képes kifizetni (objektív feltétel) és erről a vezető tisztségviselő tudomást szerzett, vagy gondos eljárás esetén tudomást kellett volna szereznie (szubjektív feltétel). Jelen esetben az I. rendű alperes nem tudta megdönteni az adós társaság 2008. évi mérlegének adataival a felperes által megjelölt időpontot, mert az adós esedékes tartozásainak összege meghaladta a társaság likvid, vagy likvidd tehető vagyonát és nem igazolta, hogy ezt a helyzetet a tartozások átütemezésével, esetleg reális visszafizethető kölcsön felvételével vagy más egyéb módon elhárította volna.

A Fővárosi Ítéletábra a Cstv. 33/A. §-án alapuló vezetői felelősség megállapítása szempontjából tehát csak az eszköz apportálást vizsgálta, aminek következményeként a felperes vagyonsökkenést állított. E körben megállapította, hogy a felperesi adós társaság részéről 2002. december 27. napján a **1. társaság**-be történő tárgyi eszköz apportálása *a fizetéseképtelenséget megelőző időpontban* történt, ezért ennek időpontja miatt ez a magatartás a vezető felelősségi körébe nem vonható.

Hangsúlyozza továbbá, hogy a vezető csak az *adós gazdasági társaság vezetőjeként, e tisztségéből fakadó jogkörében tanúsított magatartása miatt vonható felelősségre*, ezért a **1. társaság** és II. rendű alperes között - 2007. május 21. napján - létrejött üzletrész átruházási szerződésből eredő következmények az e törvényi tényállásra alapított felelősség megállapítása körében akkor sem értékelhetők, amennyiben az adós és a **1. társaság** ügyvezetőjének személye azonos volt.

E mellett az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a 2002. évben történt *üzletrész felértékelés és annak apportálása nem ügyvezetői rendelkezési jogkör*, mert a döntés e kérdésekben a tagságot illette meg. A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 19. §-a

szerint általános szabályként rögzíti, hogy a gazdasági társaságok közül a korlátolt felelősségű társaságnál a legfőbb szerv a taggyűlés. A 26. § (1) bekezdése szerint a gazdasági társaság alapításának, a társasági szerződés módosításának a Cégjegyzékbe bejegyzett jogoknak, tényeknek és adatoknak és ezek változásának, valamint a törvényben előírt más adatoknak a cégbírói - elektronikus úton történő - bejelentése *a vezető tisztségviselők kötelezettsége*. A Gt. 126. § (1) bekezdése alapján a tagok az üzletész kívülálló személyre történő átruházását a társaság beleegyezéséhez köthetik. A beleegyezés megadásának, illetve megtagadásának feltételeit a társasági szerződésben kell szabályozni. A beleegyezés megadásáról a taggyűlés dönt. A 141. § (1) bekezdése szerint a taggyűlés a társaság legfőbb szerve, a (2) bekezdés f) pontja rendelkezik arról, hogy a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik az üzletész kívülálló személyre történő átruházásánál a beleegyezés megadása. A fentiekből következik, hogy elkülönül a taggyűlési és az ügyvezetői hatáskör, amelyeket külön kell vizsgálni. A taggyűlési hatáskörben hozott tagsági döntések esetében az ügyvezetőt csak annak végrehajtásáért terheli felelősség. Így jelen esetben nem lehet az ügyvezető felelősségét a taggyűlés által hozott döntések következményei miatt megállapítani.

A fellebbezést előterjesztő I. rendű alperes a másodfokú eljárás során pernyertes lett, ezért a felmerült költségeket a Pp. 239. §, valamint 78. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni az ellenérdekű I. rendű alperes részére és viselni tartozik saját költségeit is. Az I. rendű alperes jogi képviselőjének díját az ítéltábla mérlegeléssel határozta meg, az elsőfokú eljárásban 280.000 forint, a másodfokú eljárásban 140.000 forint összegben a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3)-(6) bekezdései, valamint 4/A. §-a alapján. Kötelezte továbbá a felperest a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az illetékfeljegyzési joga folytán előzetesen le nem rótt 24.000 forint másodfokú illetékből adódó perköltség I. rendű alperes javára, míg az állam részére további 27.000 forint elsőfokú és további 24. 000 forint feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére.

Budapest, 2018. május 2.

. Volein Anna s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Mária s.k. . Csányi Terézia Katalin s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: